



ZWIĄZEK RZEMIOSŁA POLSKIEGO

PREZES

prof. dr hab. Jan Klimek

Warszawa, 6 lipca 2026 r.

L.dz.: NR-NO/KR-KKH/01/07/2026

Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Katarzyna Nowakowska

Szanowne Pani Minister

W imieniu Związku Rzemiosła Polskiego przedstawiam stanowisko organizacji do strategii UE na rzecz walki z ubóstwem: przeciwdziałanie i zapobieganie ubóstwu od dzieciństwa po starość COM(2026) 538.

Z szacunkiem

Jan Klimek

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel.: 22 50 44 200, e-mail: zrp@zrp.pl, www.zrp.pl



Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Stanowisko do komunikatu Komisji Europejskiej: „Strategia UE na rzecz walki z ubóstwem – przeciwdziałanie i zapobieganie ubóstwu od dzieciństwa po starość”, COM(2026) 538

Związek Rzemiosła Polskiego z uznaniem odnosi się do inicjatywy Komisji Europejskiej zmierzającej do opracowania kompleksowej strategii przeciwdziałania ubóstwu oraz wykluczeniu społecznemu na wszystkich etapach życia. Dokument trafnie wskazuje na potrzebę prowadzenia skoordynowanych działań w obszarze polityki społecznej, edukacyjnej i rynku pracy. Jednocześnie Związek Rzemiosła Polskiego zwraca uwagę, że strategia nie uwzględnia w wystarczającym stopniu roli kształcenia zawodowego, w szczególności przygotowania zawodowego realizowanego w dualnym modelu nauki zawodu, jako narzędzia skutecznie zapobiegającemu ubóstwu.

Przeciwdziałanie ubóstwu powinno opierać się nie tylko na działaniach osłonowych i aktywizacyjnych skierowanych do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ale również na rozwiązaniach o charakterze prewencyjnym, umożliwiających zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz trwałą integrację z rynkiem pracy. W tym kontekście przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników u pracodawców rzemieślników stanowi sprawdzony instrument budowania kapitału ludzkiego, zwiększania aktywności zawodowej oraz ograniczania ryzyka ubóstwa wśród młodych ludzi.

Dualny model kształcenia pozwala na równoczesne zdobywanie wiedzy teoretycznej i praktycznych umiejętności zawodowych odpowiadających rzeczywistym potrzebom gospodarki. Umożliwia naukę zawodu w naturalnych warunkach pracy, która jest najbardziej skuteczna, trwała i motywująca. Uczeń dzięki tej formie nauki przyswaja zachowania społeczne m.in. poprzez kontakt z pracodawcą, innymi pracownikami, partnerami firmy czy klientami. Jednocześnie młodociani pracownicy otrzymują wynagrodzenie za wykonywaną pracę, co sprzyja osiągnięciu samodzielności ekonomicznej już na etapie edukacji oraz ułatwia płynne przejście z systemu edukacji na rynek pracy. Rozwiązanie to przynosi korzyści zarówno uczniom i ich rodzinom, jak i przedsiębiorcom oraz całej gospodarce poprzez ograniczanie niedoboru wykwalifikowanych pracowników.

Rzemiosło od dziesięcioleci pozostaje jednym z filarów systemu kształcenia zawodowego w Polsce. Przedsiębiorcy rzemieślnicy, we współpracy z izbami rzemieślniczymi i cechami, realizują przygotowanie zawodowe w kilkudziesięciu zawodach, zapewniając wysoką jakość praktycznej nauki zawodu oraz skutecznie przygotowując młodych ludzi do wykonywania pracy i prowadzenia działalności gospodarczej. Potencjał ten powinien zostać odpowiednio dostrzeżony w europejskich dokumentach strategicznych dotyczących polityki społecznej i rynku pracy.

Związek Rzemiosła Polskiego zwraca również uwagę, że utrzymanie wysokiej jakości dualnego modelu kształcenia wymaga odpowiedniego wsparcia przedsiębiorców prowadzących przygotowanie zawodowe. Państwa członkowskie stosują różnorodne instrumenty zachęcające pracodawców do szkolenia młodocianych pracowników, w tym refundację kosztów wynagrodzeń, ulgi podatkowe czy systemy dotacyjne. Rozwiązania te powinny być rozwijane oraz dostosowywane do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych, tak aby zapewnić odpowiednią liczbę miejsc szkoleniowych i utrzymać atrakcyjność kształcenia zawodowego.

W ocenie Związku Rzemiosła Polskiego zasadne jest uzupełnienie strategii o wyraźne wskazanie kształcenia zawodowego, w szczególności dualnego modelu kształcenia z udziałem pracodawców w naturalnych warunkach pracy, jako jednego z podstawowych instrumentów zapobiegania ubóstwu oraz wzmacniania spójności społecznej. Strategia powinna również zachęcać państwa członkowskie do tworzenia stabilnych mechanizmów wspierających przedsiębiorców angażujących się w kształcenie młodocianych pracowników oraz do szerszego wykorzystania środków unijnych na rozwój systemu dualnego kształcenia.

Związek Rzemiosła Polskiego wnosi o uwzględnienie powyższych uwag podczas opracowywania stanowiska Rządu Rzeczypospolitej Polskiej do komunikatu Komisji Europejskiej COM(2026) 538. W ocenie Związku trwałe ograniczenie ubóstwa wymaga nie tylko skutecznych instrumentów wsparcia społecznego, ale przede wszystkim inwestycji w rozwój kwalifikacji zawodowych, wysokiej jakości przygotowanie do pracy oraz wzmacnianie współpracy systemu edukacji z pracodawcami.

